בעזרת השם יתברך

ספר

אֲשֶׁר הָיָה אֶל יוֹאֵל

דברות קודש וואס מיר האבן געהאט די זכיה צו הערן

פונעם ראש ישיבה שליט"א

שבת קודש פרשת שופטים, שנת תשפ"ב לפרט קטן, אין קרית ברסלב - ליבערטי יע"א,

ביים באטע און שלש סעודות

בעזרת השם יתברך

היכל הקודש ברסלב

וויליאמסבורג
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

בארא פארק
4801 11th Ave
Brooklyn NY 11219
718.384.1652

קרית יואל
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

קרית יואל
8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

בלומינגראוו
24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

מאנסי
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551

לונדון
23A St Andrew's Grove
447388582855

קרית ברסלב
ליבערטי - ניו יארק

האשקי
181 Huschke Road,
Liberty NY 12747

אשר בנחל
291 Denman Rd,
Liberty, NY 12754

עצתו אמונה
187 Twin Bridge Rd,
Liberty, NY 12754,

פעולת הצדיק
2-198 Steiglitz Rd,
Liberty, NY 12754,

מקור השמחה
67-1 Marx St,
Liberty, NY 12754,

ירושלים
21-1 jerusalem St,
Liberty, NY 12754,

ירושלים
רח׳ רבי נחמן מברסלב 15
054-845-6150

בני ברק
רח׳ ירושלים 2
052-760-5715

טבריה
רח׳ משה שפירא 2
050-411-6421

בית שמש
רח׳ ריב״ל 6
050-419-9751

ברכפלד
רח׳ רשבי 19
052-715-6479

יבנאל
רח׳ המייסדים
052-716-3184

צפת
רח׳ צהל 1
050-412-6101

נדפס ע״י
קרן הדפסה היכל הקודש
2623 State Route 52
Liberty, NY 12754
718.387.2691

צו הערן די
הערליכע שיעורים פונעם ראש
ישיבה שליט״א
רופט:
קול ברסלב
212.444.9191
חיזוק פאר אידישע שטוב
212.444.9169

צו באקומען וועכנטליך
דעם ספר,
ביטע שרייבט צו:
smbreslev1212@gmail.com

בעזרת השם יתברך

ספר

אשר היה אל יואל

דברות קודש וואס מיר האבן געהאט די זכיה צו הערן

פונעם ראש ישיבה שליט"א

שבת קודש פרשת שופטים, שנת תשפ"ב לפרט קטן, אין קרית ברסלב - ליבערטי יע"א,

ביים באטע און שלש סעודות

שַׁבַּת קוֹדֶשׁ פָּרָשַׁת שׁוֹפְטִים, שְׁנַת תשפ"ב לִפְרַט קָטָן, אִיז דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א גֶעוֶוען אִין שְׁטֶעטְל, קִרְיַת בְּרֶסְלֶב – לִיבֶּערְטִי יע"א. פְרַייטָאג צוּנַאכְטְס בַּיים בָּאטֶע הָאט דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א גֶערֶעדְט הֶערְלִיכֶע דִּבְרֵי הִתְחַזְּקוּת בְּעִנְיָן ווִי אַזוֹי זִיךְ צוּ קְרִיגְן מִיטְ'ן יֵצֶר הָרָע וָואס זוּכְט אַרָאפּ צוּ וַוארְפְן דֶעם מֶענְטְשׁ אוֹיף אַלֶע עֶרְלֵיי וֶועגְן.

זַיי שְׁטַארְק, הָאבּ נִישְׁט מוֹרָא

דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א הָאט אָנְגֶעהוֹיבְּן: עֶס שְׁטֵייט אִין דִי וָואכֶעדִיגֶע סֶדְרָה ווִי אַזוֹי מֶען זָאל זִיךְ פִירְן וֶוען מֶען גֵייט אַרוֹיס צוּ אַ מִלְחָמָה קֶעגְן דִי פַּיינְט. אַלֶע הֵיילִיגֶע סְפָרִים טַייטְשְׁן אוֹיס דִי פְּסוּקִים אוֹיפְ'ן 'מִלְחֶמֶת הַיֵּצֶר'.

זָאגְט דֶער פָּסוּק (דְּבָרִים כ, א): כִּי תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל אֹיְבֶךָ, וֶוען דוּ וֶועסְט אַרוֹיס גֵיין מִלְחָמָה הַאלְטְן קֶעגְן דֶעם גְרֶעסְטְן פַּיינְט, דֶער יֵצֶר הָרָע, וְרָאִיתָ סוּס וָרֶכֶב עַם רַב מִמְּךָ, דוּ וֶועסְט זֶען אַז דֶער יֵצֶר הָרָע אִיז פִיל שְׁטֶערְקֶער פוּן דִיר, דוּ וֶועסְט שְׁפִּירְן ווִי דוּ פַאלְסְט אַרָאפּ, דוּ הָאסְט נִישְׁט קַיין כֹּחַ זִיךְ צוּ קְרִיגְן מִיט אִים, זָאגְט דִי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה זֵייעֶר אַ ווִיכְטִיגֶע זַאךְ: לֹא תִירָא מֵהֶם, הָאבּ נִישְׁט מוֹרָא פוּן אִים, כִּי ה' אֱלֹקֶיךָ עִמָּךְ, ווַייל דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער גֵייט מִיט דִיךְ, הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם, דֶער זֶעלְבֶּער בַּאשֶׁעפֶער וָואס הָאט דִיךְ אַרוֹיס גֶעצוֹיגְן פוּן לַאנְד מִצְרַיִם פוּן דִי מ"ט שַׁעֲרֵי טוּמְאָה, וֶועט דִיךְ אוֹיךְ הֶעלְפְן מִיט דַיין מִלְחָמָה קֶעגְן דֶער יֵצֶר הָרָע.

זָאגְט דִי תּוֹרָה (דְּבָרִים כ, ב): וְהָיָה כְּקָרָבְכֶם אֶל הַמִּלְחָמָה, וֶוען עֶטְס וֶועט זִיךְ דֶערְנֶענְטֶערְן צוּ דִי מִלְחָמָה קֶעגְן דֶעם יֵצֶר הָרָע, וְנִגַּשׁ הַכֹּהֵן, זָאל דֶער כֹּהֵן זִיךְ דֶערְנֶענְטֶערְן - דָאס גֵייט אַרוֹיף אוֹיפְ'ן צַדִּיק, דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי, וָואס אִיז מְחַזֵּק אִידִישֶׁע קִינְדֶער, וְדִבֶּר אֶל הָעָם, עֶר זָאל רֶעדְן צוּם פָּאלְק.

(דְּבָרִים כ, ג): וְאָמַר אֲלֵהֶם, עֶר זָאל זָאגְן צוּ זֵיי, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, זָאגְט רַשִׁ"י: אֲפִלּוּ אֵין בָּכֶם זְכוּת אֶלָּא קְרִיאַת שְׁמַע בִּלְבָד, כְּדַאי אַתֶּם שֶׁיּוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם, אֲפִילוּ אִיר הָאט נָאר דֶעם זְכוּת פוּן קְרִיאַת שְׁמַע, אַתֶּם קְרֵבִים הַיּוֹם לַמִּלְחָמָה עַל אֹיְבֵיכֶם, אִיז שׁוֹין גֶענוּג אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל עֶנְק הֶעלְפְן בַּיישְׁטֵיין דִי מִלְחָמָה.

אַזוֹי ווִי דֶער רֶבִּי זָאגְט (סֵפֶר הַמִּידּוֹת, אוֹת אֱמוּנָה, סִימָן לג): "עַל יְדֵי אֱמוּנָה,

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִסְלַח לְךָ עַל כָּל עֲווֹנוֹתֶיךָ", אַז מֶען הָאט אֱמוּנָה אִיז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער מוֹחֵל אוֹיף אַלֶע עֲבֵירוֹת.

דֶער צַדִּיק זָאגְט אוּנְז אָן: עֶטְס זָאלְטְס זַיין גֶעוָוארְנְט, **אַל יֵרַךְ לְבַבְכֶם**, עֶנְקֶער הַארְץ זָאל נִישְׁט וֶוערְן שְׁוַואךְ, **אַל תִּירְאוּ**, עֶטְס זָאלְסְט נִישְׁט מוֹרָא הָאבְּן, **וְאַל תַּחְפְּזוּ**, עֶטְס זָאלְטְס זִיךְ נִישְׁט דֶערְשְׁרֶעקְן, **וְאַל תַּעַרְצוּ מִפְּנֵיהֶם**, אוּן עֶטְס זָאלְטְס נִישְׁט וֶוערְן צֶעבְּרָאכְן פוּן זֵיי.

דִי גַאנְצֶע זַאךְ פוּן דֶער סַמֶ"ךְ מֶ"ם אִיז אַרַיין צוּ בְּרֶענְגֶען אִינֶעם מֶענְטְשׁ אַ חֲלִישׁוּת הַדַּעַת, דֶער מֶענְטְשׁ זָאל זִיךְ דֶערְשְׁרֶעקְן אוּן טְרַאכְטְן: 'צַדִּיקִים קֶענֶען דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אִיךְ קֶען נִישְׁט, עֶס אִיז נִישְׁט גֶעמַאכְט פַאר מִיר', קוּמְט דִי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה אוּן זָאגְט אוּנְז מוֹרָא'דִיגֶע הִתְחַזְּקוּת, זַיי שְׁטַארְק, הָאבּ נִישְׁט מוֹרָא, אֲפִילוּ דוּ הָאסְט נָאר דִי מִצְוָה פוּן קְרִיאַת שְׁמַע, דוּ הָאסְט נָאר דִי אֱמוּנָה - וֶועט דָאס דִיךְ הֶעלְפְן.

אִיךְ וֵויס אַז אִיךְ קֶען גָארְנִישְׁט

(דְּבָרִים כ, ד): **כִּי ה' אֱלֹקֵיכֶם הַהֹלֵךְ עִמָּכֶם לְהִלָּחֵם לָכֶם**, וַוייל דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער עֶנְקֶער בַּאשֶׁעפֶּער גֵייט מִיט עֶנְק צוּ מִלְחָמָה הַאלְטְן פַאר עֶנְק, **עִם אֹיְבֵיכֶם**, מִיט עֶנְקֶערֶע פַיינְט, **לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם**, עֶנְק צוּ הֶעלְפְן; אִיךְ הָאבּ דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

רַשִׁ"י זָאגְט: **הֵם בָּאִים בְּנִצְחוֹנוֹ שֶׁל בָּשָׂר וָדָם**, דֶער סַמֶ"ךְ מֶ"ם ווִיל דִיךְ אַיינְרֶעדְן אַז דוּ הָאסְט כֹּחַ זִיךְ צוּ קְרִיגְן קֶעגְן אִים, אוּן לְמַעֲשֶׂה פַארְשְׁטֵייסְטוּ אַז דוּ הָאסְט נִישְׁט קַיין כֹּחַ זִיךְ צוּ קְרִיגְן קֶעגְן אִים, וַוייל ווִי אַזוֹי קֶען זִיךְ אַ בָּשָׂר וָדָם קְרִיגְן מִיט אַ מַלְאָךְ?! דֶערְפַאר ווִילְסְטוּ אוֹיפְגֶעבְּן דִי מִלְחָמָה. אָבֶּער בֶּאֱמֶת, **וְאַתֶּם בָּאִים בְּנִצְחוֹנוֹ שֶׁל מָקוֹם**, אִיךְ גְלֵייבּ אִינֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער וֶועט מִיר הֶעלְפְן זִיךְ קְרִיגְן, אִיךְ וֶועל בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן עֶר זָאל מִיר הֶעלְפְן אִין מַיין מִלְחֶמֶת הַיֵּצֶר, אַזוֹי וֶועל אִיךְ אִים מְנַצֵּחַ זַיין.

דָאס אִיז דִי זַאךְ וָואס דֶער רֶבִּי לֶערְנְט אוּנְז אוֹיס, אוּן דָאס אִיז דִי גַאנְצֶע בְּרֶסְלֶבְ'עֶר חֲסִידוּת; דוּ הָאסְט נִסְיוֹנוֹת? דוּ הָאסְט שְׁוֶועריִקַייטְן אִין לֶעבְּן? זָאלְסְטוּ ווִיסְן 'כִּי ה' אֱלֹקֵיכֶם הַהֹלֵךְ עִמָּכֶם לְהִלָּחֵם לָכֶם', דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אִיז מִיט דִיר, פַאל נִישְׁט אַרָאפּ, וֶוער נִישְׁט פַארְלוֹירְן.

'אָבֶּער אִיךְ הָאבּ נִישְׁט קַיין כֹּחַ זִיךְ צוּ קְרִיגְן קֶעגְן דֶעם יֵצֶר הָרָע', - דוּ הָאסְט טַאקֶע נִישְׁט קַיין כֹּחַ זִיךְ צוּ קְרִיגְן, אָבֶּער וָואס דַארְפְסְטוּ כֹּחַ? דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אִיז מִיט דִיר! אַז מֶען רֶעדְט זִיךְ אַיין אַז מֶען קוּמְט

׳בְּנִצְחוֹנוֹ שֶׁל בָּשָׂר וָדָם׳, מִיט מַיין אֵייגֶענֶע כֹּחַ, פַּאלְט מֶען פוּן דִי כֹּחוֹת, מֶען קֶען טַאקֶע נִישְׁט מַצְלִיחַ זַיין, אָבֶּער אִיךְ קוּם ׳בְּנִצְחוֹנוֹ שֶׁל מָקוֹם׳, אִיךְ הָאבּ דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אִיךְ ווייס אַז אִיךְ קֶען גָארְנִישְׁט, אָבֶּער דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אִיז מִיט מִיר, אִיךְ וֶועל בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, וֶועט דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער מִיךְ הֶעלְפְן.

שֶׁתְּחִלַּת נְפִילָה – נִיסָה

שְׁטֵייט וַוייטֶער אִין פָּסוּק (דְּבָרִים כ, ט): **וּפָקְדוּ שָׂרֵי צְבָאוֹת בְּרֹאשׁ הָעָם**, מֶען זָאל אוֹיפְנֶעמֶען הֶערְן פוּן מִילִיטֶער אִין שְׁפִּיץ פוּנֶעם פָאלְק, זָאגְט רַשִׁ״י: **שֶׁמַּעֲמִידִין זְקָפִין מִלִּפְנֵיהֶם**, מֶען שְׁטֶעלְט שְׁטַארְקֶע לַייט אִין פָארְנְט פוּן דִי מִילִיטֶער, **וּמֵאַחֲרֵיהֶם**, אוּן פוּן הִינְטֶער דִי מִילִיטֶער, **וְכַשִּׁילִים שֶׁל בַּרְזֶל בִּידֵיהֶם**, מִיט אַייזֶערְנֶע הֶעק אִין זֵייעֶרֶע הֶענְט, **וְכָל מִי שֶׁרוֹצֶה לַחֲזֹר, הָרְשׁוּת בְּיָדוֹ לְקַפֵּחַ אֶת שׁוֹקָיו**, דִי שְׁטַארְקֶע מֶענְטְשְׁן זֶענֶען בַּארֶעכְטִיגְט אוּנְטֶער צוּ הַאקְן דִי פִּיס פוּן דִי אַנְטְלוֹיפֶערְס. ... **שֶׁתְּחִלַּת נְפִילָה – נִיסָה**, וַוייל אַז מֶען אַנְטְלוֹיפְט, פַארְלִירְט מֶען דִי מִלְחָמָה.

מֶען זֶעט אִין דִי גְמָרָא (סוֹטָה מד:) שְׁטֵייט אַ פַּארְקֶערְטֶע לָשׁוֹן: ״**שֶׁתְּחִלַּת נִיסָה - נְפִילָה**״, אַז מֶען הֵייבְּט אָן צוּ אַנְטְלוֹיפְן, פַארְלִירְט מֶען דִי מִלְחָמָה. אָבֶּער רַשִׁ״י הָאט גֶעטוֹישְׁט דֶעם לָשׁוֹן אוֹיף: ״**שֶׁתְּחִלַּת נְפִילָה - נִיסָה**״, וַוייל רַשִׁ״י וִויל אוּנְז לֶערְנֶען אַז יֶעדֶע אָנְהֵייבּ פוּן אַ מַפָּלָה, אַז אַ מֶענְטְשׁ פַארְלִירְט דִי מִלְחָמָה, קוּמְט נָאר פוּן דֶעם וָואס מֶען אַנְטְלוֹיפְט, מֶען אִיז זִיךְ מְיַיאֵשׁ. דֶערִיבֶּער שְׁטֶעלְט מֶען אַוֶועק גֶעוֶוענְרַאלְן, מֶען שְׁטֶעלְט אַוֶועק צַדִּיקִים וָואס זָאלְן אוֹיסְשְׁרֵייעֶן: אַנְטְלוֹיף נִישְׁט, לָאז נִישְׁט אָפּ, זַיי זִיךְ נִישְׁט מְיַיאֵשׁ! דֶער רֶבִּי הָאט גֶעשְׁרִיגְן (לִיקוּטֵי מוֹהֲרַ״ן חֵלֶק ב׳, סִימָן עח): **״אֵין שׁוּם יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל!״** זָאגְט רֶבִּי נָתָן (שִׂיחוֹת הָרַ״ן, סִימָן קנג): דֶער רֶבִּי הָאט דָאס גֶעשְׁרִיגְן מִיט זַיין לֶעצְטֶע בִּיסְל כֹּחַ: **״גְּיִוַואלְד, זַייט אַייך נִישְׁט מְיַיאֵשׁ, קֵיין יֵאוּשׁ אִיז גָארְנִישְׁט פַארְהַאנֶען״**; עֶס אִיז נִישְׁט דָא אַזַא זַאךְ וִוי יֵאוּשׁ.

דֶער טָעוּת צְוִוישְׁן בָּחוּרִים אוּן אִינְגֶעלַייט

זָאל אַ מֶענְטְשׁ הָאבְּן גֶעטוּן וָואס עֶר הָאט גֶעטוּן, עֶר זָאל זַיין וואו עֶר זָאל נָאר זַיין, אוּן עֶס זָאל הָאבְּן אִיבֶּער גֶעגַאנְגֶען אוֹיף אִים וָואס עֶס אִיז

איבֶּער גֶעגַאנְגֶען, קֶענְסְטוּ נָאכְאַלְץ צוּרִיק קוּמֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אוּן נִישְׁט נָאר דוּ קֶענְסְט צוּרִיק קוּמֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, נָאר דוּ קֶענְסְט נָאךְ וֶוערְן אַ גְרוֹיסֶער צַדִיק!

עֶס אִיז דָא אַ טָעוּת צְווִישְׁן בָּחוּרִים אוּן אִינְגֶעלַייט וָואס מֵיינֶען אַז דִי צַדִיקִים הָאבְּן זוֹכֶה גֶעוֶוען צוּ זַיין צַדִיקִים וַוייל זֵיי שְׁטַאמֶען פוּן צַדִיקִים; רֶבִּי נָתָן שְׁרַייבְּט (שִׁבְחֵי הָרַ"ן, סִימָן כו): יֶעדֶעס מָאל וֶוען דֶער רֶבִּי הָאט גֶעהֶערְט אַז מֶענְטְשְׁן זָאגְן אַז דֶער רֶבִּי אִיז צוּגֶעקוּמֶען צוּ זַיינֶע גְרוֹיסֶע מַדְרֵיגוֹת אוּן הַשָּׂגוֹת וַוייל עֶר אִיז אַן אֵיינִיקֶל פוּן דֶעם הֵיילִיגְן בַּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, אוּן פוּן הָרַב הַקָּדוֹשׁ רֶבִּי נַחְמָן הוֹרוֹדֶענְקֶער זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, אוּן פוּן נָאךְ צַדִיקִים, פְלֶעגְט דֶער רֶבִּי זֵייעֶר מַקְפִּיד זַיין, אוּן זָאגְן: "אִיךְ בִּין צוּגֶעקוּמֶען צוּ וָואס אִיךְ בִּין צוּגֶעקוּמֶען, נִישְׁט וַוייל אִיךְ שְׁטַאם פוּן אַזֶעלְכֶע גְרוֹיסֶע זֵיידֶעס, אוּן נִישְׁט וַוייל מַיין נְשָׁמָה וְכוּ', נָאר וַוייל אִיךְ הָאבּ זֵייעֶר אַסַאךְ גֶעהָארֶעוֶועט, אוּן יֶעדֶער מֶענְטְשׁ קֶען זוֹכֶה זַיין צוּ דֶעם", אוּן "אֲפִילוּ אִיךְ וָואלְט גֶעבּוֹירְן גֶעוָוארְן בַּיי דִי פָּשׁוּט'סְטֶע שְׁטוּבּ, וָואלְט אִיךְ אוֹיךְ זוֹכֶה גֶעוֶוען צוּ מַיינֶע מַדְרֵיגוֹת, דוּרְךְ דֶעם וָואס אִיךְ הָאבּ אַסַאךְ גֶעהָארֶעוֶועט" (שִׁבְחֵי הָרַ"ן, סִימָן כה).

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי הָאט דֶערְצֵיילְט (שִׁבְחֵי הָרַ"ן, סִימָן ה) ווִי שְׁטַארְק עֶר הָאט זִיךְ גֶעמוּטְשֶׁעט אִין זַיינֶע יוּנְגֶע יָארְן צוּ דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, עֶר הָאט אָנְגֶעהוֹיבְּן צוּ דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן אִיז אַרָאפּ גֶעפַאלְן, עֶר הָאט זִיךְ דֶערְהַאלְטְן אוּן נָאכְאַמָאל אָנְגֶעהוֹיבְּן פוּנְדָאסְנֵיי צוּ דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אַזוֹי אִיז עֶר נָאכְאַמָאל אוּן נָאכְאַמָאל צוּרִיק גֶעגַאנְגֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן. נָאךְ הָאט דֶער רֶבִּי דֶערְצֵיילְט אַז אִין זַיינֶע יוּנְגֶע יָארְן הָאט עֶר גֶעמַאכְט "טוֹיזְנְט הַתְחָלוֹת אִין אֵיין טָאג!" דָאס אִיז מוֹרָא'דִיגֶע חִיזוּק, וַוייל גֶעוֶוענְלִיךְ וַוארְט אַ מֶענְטְשׁ אָנְצוּהֵייבְּן פוּן פְרִישׁ אוֹיף אַ נַייעֶ טָאג אָדֶער אַ נַייעֶ וָואךְ, אָבֶּער דֶער רֶבִּי הָאט אָנְגֶעהוֹיבְּן פוּן פְרִישׁ כִּמְעַט יֶעדֶע מִינוּט, וַוייל אִין אַ טָאג אִיז דָא 'פֶערְצְן הוּנְדֶערְט אוּן פֶערְצִיג מִינוּט'.

דִי עֲבֵירוֹת זֶענֶען נָאר דִי קְלֵיינֶע בָּאמְבֶּעס

בַּיי דִי מִלְחֶמֶת הַיֵּצֶר אִיז נִישְׁט דָא קַיין אַנְטְלוֹיפְן, נִישְׁט דָא קַיין אוֹיפְגֶעבְּן. מֶענְטְשְׁן מֵיינֶען אַז דֶער מִלְחֶמֶת הַיֵּצֶר אִיז 'עֲבֵירוֹת', דֶער

יֵצֶר הָרָע וויל דֶער מֶענְטְש זָאל אַרָאפּ פַאלְן אִין אַן עֲבֵירָה, דָאס אִיז אַ טָעוּת, דִי 'עֲבֵירוֹת' זֶענֶען נָאר קְלֵיינֶע בָּאמְבֶּעס וָואס דֶער יֵצֶר הָרָע שְׁטֶעלְט אוּנְטֶער מִיטְ'ן צִיל עֶר זָאל קֶענֶען וַוארְפְן זַיין גְרוֹיסֶע בָּאמְבֶּע, וָואס אִיז זַיין גְרוֹיסֶע בָּאמְבֶּע? דֶער מֶענְטְש זָאל אָפְּמַאכְן: **"אִיךְ גֶעבּ אוֹיף!"** דִי עֲבֵירוֹת זֶענֶען דֶער מִיטְל דֶערְצוּ אַז דֶער מֶענְטְש זָאל מַחְלִיט זַיין 'אִיךְ הָאבּ שׁוֹין גֶעטוּן צוּפִיל עֲבֵירוֹת, עֶס אִיז גוּט, אִיךְ גֶעבּ אוֹיף, אִיךְ הֶער אוֹיף צוּ בֶּענְקֶען צוּ זַיין אַ גוּטֶער אִיד, אִיךְ הֶער אוֹיף צוּ וֶועלְן זַיין אַ צַדִיק'.

זִיךְ נִישְׁט בַּאגְנוּגֶענֶען, ווִילְן נָאךְ אוּן נָאךְ

יֶעדֶער בָּחוּר וויל זַיין אַ צַדִיק, וֶוען מֶען וֶוערְט עֶלְטֶער גֶעבְּט מֶען אוֹיף דֶעם ווִילְן, מֶען בַּאגְנוּגְנְט זִיךְ מִיט אַבִּיסְל גְמָרָא אוּן מִשְׁנָיוֹת, אִיךְ הָאבּ אַ שִׁיעוּר צוּפְרִי אוּן בַּיינַאכְט, אָבֶּער אִיךְ זָאל נָאךְ אוֹיסְגֵיין צוּ וֶועלְן זַיין אַ צַדִיק?! דָאס אִיז דֶער יֵצֶר הָרָע'ס מִלְחָמָה, דֶער מֶענְטְש זָאל אוֹיפְגֶעבְּן זַיין ווִילְן אוּן טְרַאכְטְן: קְרִיאַת שְׁמַע אִיז נִישְׁט פַאר מִיר, חֲצוֹת אִיז נִישְׁט פַאר מִיר, הִתְבּוֹדְדוּת אִיז נִישְׁט פַאר מִיר, זוֹהַר הַקָדוֹשׁ אִיז נִישְׁט פַאר מִיר, כִּתְבֵי הָאֲרִ"י אִיז נִישְׁט פַאר מִיר.

דֶער רֶבִּי הָאט דֶערְצֵיילְט (שִׁבְחֵי הָרַ"ן, סִימָן ח), ווִי אַזוֹי עֶר הָאט אָנְגֶעהוֹיבְּן לֶערְנֶען וֶוען עֶר אִיז גֶעוֶוען אַ יוּנְג קִינְד, אַז עֶס אִיז אִים זֵייעֶר שְׁוֶוער אָנְגֶעקוּמֶען צוּ לֶערְנֶען וֶוען עֶר אִיז גֶעוֶוען יוּנְג, עֶר הָאט גֶעלֶערְנְט מִשְׁנָיוֹת אָבֶּער עֶר הָאט נִישְׁט פַארְשְׁטַאנֶען וָואס עֶר לֶערְנְט, וָואס הָאט עֶר גֶעטוּן? עֶר הָאט זֵייעֶר אַסַאךְ גֶעוֵויינְט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז עֶר ווִיל זוֹכֶה זַיין צוּ פַארְשְׁטֵיין, בִּיז עֶר הָאט זוֹכֶה גֶעוֶוען צוּ קֶענֶען לֶערְנֶען אוּן פַארְשְׁטֵיין מִשְׁנָיוֹת. נָאכְדֶעם הָאט דֶער רֶבִּי גֶעלֶערְנְט אַנְדֶערֶע סְפָרִים אוּן עֶר הָאט נִישְׁט פַארְשְׁטַאנֶען וָואס עֶר לֶערְנְט, הָאט עֶר וַוייטֶער גֶעוֵויינְט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן עֶר זָאל זוֹכֶה זַיין צוּ פַארְשְׁטֵיין, בִּיז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט אִים גֶעהָאלְפְן אַז עֶר הָאט פַארְשְׁטַאנֶען אַלֶעס וָואס עֶר הָאט גֶעלֶערְנְט, שְׁרַייבְּט רֶבִּי נָתָן: **"וְכֵן בְּלִמּוּד זוֹהַר וְכִתְבֵי הָאֲרִ"י זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה, הָיָה בּוֹכֶה גַּם כֵּן הַרְבֵּה עַד שֶׁזָּכָה לְהָבִין"**, עֶר הָאט אַסַאךְ גֶעוֵויינְט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן עֶר זָאל פַארְשְׁטֵיין זוֹהַר אוּן כִּתְבֵי אֲרִיזַ"ל, בִּיז עֶר הָאט אַלֶעס פַארְשְׁטַאנֶען, עַיֵּין שָׁם.

מֶען זֶעט דָא אַז דֶער רֶבִּי הָאט זִיךְ נִישְׁט בַּאגְנוּגְנְט מִיט דֶעם אַז עֶר לֶערְנְט מִשְׁנָיוֹת, עֶר הָאט

אויך געוואלט קענען זוהר און כּתבי אריז"ל, ער האט געוואלט פארשטיין קבלה, דער רבי האט זיך נישט מייאש געווען, דער רבי האט געוויינט: "הייליגער באשעפער איך וויל אויך זיין א צדיק! אז דער אר"י הקדוש האט פארשטאנען - וויל איך אויך פארשטיין זיינע ווערטער, פארוואס זאל זיין נאר דער אר"י הקדוש און רבי שמעון בן יוחאי און איך נישט?!" ער האט אסאך געוויינט צום אייבערשטן ביז ער האט אלעס פארשטאנען.

דינען דעם אייבערשטן אן קיין גן עדן

דאס קענען מיר ארויס נעמען פון די היינטיגע פרשה, א מענטש זעט א גאנצע וועלט מיט אזוי סאך שמוץ, מיט אזוי סאך פראבלעמען, ער ווערט מיואש 'ווי אזוי וועל איך קענען מנצח זיין די מלחמה?' זאגט די הייליגע תורה: לא תירא מהם, האב נישט מורא, כּי ה' אלקיך עמך, דער אייבערשטער איז מיט דיר, המעלך מארץ מצרים, דער אייבערשטער האט דיך ארויס גענומען פון מצרים; אין מצרים איז געווען מער טומאה וויפיל דו האסט, אז דער אייבערשטער האט דיך ארויס גענומען פון דארט, וועט ער דיך אויך העלפן יעצט. שמע ישראל, איך האב ברוך השם די אמונה, איך גלייב אינעם אייבערשטן; די אמונה אליינ'ס איז אזא שטארקע זאך אז ווען א מענטש זאגט 'איך גלייב אינעם אייבערשטן, זאל זיין וואס עס זאל נאר זיין מיט מיר, גלייב איך ווייטער אינעם אייבערשטן' - פארברענט ער אלע קליפות וואס ער האט באשאפן דורך זיינע עבירות.

ווען דער הייליגער בעל שם טוב זכותו יגן עלינו איז געווען אויף פסח אין איסטאנבול, איז געווען א מעשה אז ער האט גארנישט געהאט קיין עסן אויף יום טוב, אינמיטן זענען אנגעקומען א פאר-פאלק פון דייטשלאנד און געברענגט פאר'ן בעל שם טוב אלע עסן אויף יום טוב, אינמיטן דעם סדר פרעגט דער בעל שם טוב זיין טאכטער אדל: "ווער האט געברענגט די מצות, וויין, מיט אלע גוטע עסן?" האט אדל געזאגט אז די פאר-פאלק האבן געברענגט און צוגעשטעלט דעם גאנצע סדר, שוין לאנגע יארן וואס זיי האבן נישט קיין קינדער, זיי ווילן דו זאלסט זיי בענטשן מיט א קינד. האט דער הייליגער בעל שם טוב זיך אנגערופן: "איך זאג צו מיט א שטארקע צוזאג, ביז א יאר וועט איר געהאלפן ווערן מיט א קינד", פלוצלינג הערט ער א כּרוז פון

הִימְל ווִי מֶען רוּפְט אוֹיס אַז עֶר הָאט פַארְלוֹירְן זַיין גַאנְצֶע עוֹלָם הַבָּא, דֶערְצֵיילְט דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי (שִׂיחוֹת הָרַ"ן, סִימָן מח) אַז דֶער בַּעַל שֵׁם טוֹב אִיז גֶעוָוארְן זֵייעֶר צֶעבְּרָאכְן דֶערְפוּן אוּן עֶר הָאט נִישְׁט גֶעהַאט מִיט וָואס זִיךְ צוּ מְחַיֶ' צוּ זַיין, הָאט עֶר זִיךְ אָנְגֶערוּפְן: **"אִיךְ בְּלַייבּ גֶעטְרֵיי דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אִיךְ ווֶעל דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אָן קַיין גַן עֵדֶן, אֲפִילוּ אִיךְ וֶועל גָארְנִישְׁט הָאבְּן!"**

דֶער יֵצֶר הָרָע דֶערְשְׁרֶעקְט אַ מֶענְטְשׁ, 'וָואס וֶועסְטוּ הָאבְּן פוּן דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן? דוּ וֶועסְט עֶס סַיי ווִי נִישְׁט מַאכְן, דוּ וֶועסְט סַיי ווִי נִישְׁט מְנַצֵחַ זַיין דֶעם יֵצֶר הָרָע, דוּ וֶועסְט סַיי ווִי נִישְׁט קֶענֶען אָנְהַאלְטְן דַיין קַבָּלָה', דַארְף מֶען אִים עֶנְטְפֶערְן: אִין בִּין וֶוער אִיךְ בִּין, אוּן עֶס גֵייט מִיר גָארְנִישְׁט אָן וָואס אִיךְ וֶועל הָאבְּן אוֹיף יֶענֶע וֶועלְט, אִיךְ דִין דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן! - אוּן צוּ דֶעם קֶען יֶעדֶער פָּשׁוּט'עֶר בָּחוּר אוּן אִינְגֶערְמַאן צוּקוּמֶען. דֶער רֶבִּי זָאגְט (שָׁם) אַז יֶעדֶער אִיד וָואס ווִיל דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן דַארְף זַיין גְרֵייט צוּ דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אֲפִילוּ מֶען וֶועט נִישְׁט בַּאקוּמֶען קַיין שׁוּם שְׂכַר - נִישְׁט אוֹיף דֶער וֶועלְט אוּן נִישְׁט אוֹיף יֶענֶער וֶועלְט, נָאר אַזוֹי קֶען מֶען זוֹכֶה זַיין צוּ וֶוערְן אַן עֶרְלִיכֶער אִיד.

צְוֵויי קַשְׁיוֹת פוּן מוֹהֲרָא"שׁ אַלְס קִינְד

דִי מַדְרֵיגוֹת פוּן דִי צַדִיקִים דָאס אִיז נִישְׁט נָאר פַאר צַדִיקִים. מוֹהֲרָא"שׁ הָאט דֶערְצֵיילְט (עַיֵין סֵפֶר רִגְעֵי מוֹהֲרָא"שׁ, סִימָן ז, וְסִימָן טז בְּהַגָה), וֶוען עֶר אִיז גֶעוֶוען אַ אִינְגְל פְלֶעגְט עֶר לֵיינֶען אַסַאךְ מַעֲשֶׂה בִּיכְלֶעךְ פוּן צַדִיקִים, הָאט אִים אַלְץ גֶעבַּאדֶערְט צְוֵויי זַאכְן, אֵיינְס, וָואס אִיז פְּשַׁט אַז נָאר דִי צַדִיקִים זֶענֶען גֶעוֶוען צַדִיקִים, פַארְוָואס עֶפֶּעס זֶענֶען זֵיי גֶעוָוארְן אוֹיסְגֶעוֶועלְט אוּן נִישְׁט אִיךְ? צְווֵייטְנְס, וָואס אִיז דִי זַאךְ וָואס מֶען זֶעט אִין דִי מַעֲשֶׂה בִּיכְלֶעךְ אַז צַדִיקִים פְלֶעגְן אַרוֹיפְגֵיין אִין הִימְל שְׁפַּאצִירְן אִין דִי עוֹלָמוֹת הָעֶלְיוֹנִים, ווִי אַזוֹי גֵייט מֶען אַרוֹיף אִין הִימְל? ווִי אַזוֹי שְׁפַּאצִירְט מֶען אִין דִי עוֹלָמוֹת הָעֶלְיוֹנִים? - דִי צְוֵויי זַאכְן הָאבְּן אִים מַמָשׁ גֶעפַּיינִיגְט.

וֶוען עֶר הָאט גֶעטְרָאפְן דֶעם סֵפֶר 'הִשְׁתַּפְּכוּת הַנֶפֶשׁ', אוּן עֶר הָאט אָנְגֶעפַאנְגֶען לֶערְנֶען דֶעם רֶבִּינְ'ס זַאךְ פוּן תְּפִלָה וְהִתְבּוֹדְדוּת, פוּן רֶעדְן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, הָאט עֶר שׁוֹין פַארְשְׁטַאנֶען ווִי אַזוֹי יֶעדֶער אֵיינֶער קֶען זוֹכֶה זַיין צוּ זַיין אַ צַדִיק, דוּרְךְ דִי עֵצָה פוּן תְּפִלָה וְהִתְבּוֹדְדוּת, ווִי דֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק ב', סִימָן כה): "מִקָטֹן וְעַד גָדוֹל, פוּנֶעם

קְלֶענְסְטְן בִּיז'ן גְרֶעסְטְן – וֶוער עֶס וֶועט מִיךְ פָּאלְגְן מִיט דִי עֵצָה פוּן זִיךְ מִתְבּוֹדֵד זַיין מִיט'ן אֵייבֶּערְשְׁטְן, וֶועט עֶר זוֹכֶה זַיין אָנְצוּקוּמֶען צוּ דִי גְרֶעסְטֶע מַדְרֵיגוֹת וָואס אִיז דָא".

אוֹיךְ הָאט עֶר שׁוֹין פַארְשְׁטַאנֶען אַן עֶנְטְפֶער אוֹיף זַיין צְוֵוייטֶע וואוּנְדֶער 'וִוי אַזוֹי שְׁפַּאצִירְט מֶען אִין דִי עוֹלָמוֹת הָעֶלְיוֹנִים?' - וַוייל וֶוען אַ מֶענְטְשׁ הֵייבְּט אָן רֶעדְן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן אִיז מַמְשִׁיךְ צוּ רֶעדְן נָאךְ אוּן נָאךְ צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, וֶוערְט אִים דִי מֹחַ גֶעטוּוישְׁט אַז עֶר שְׁפַּאצִירְט אִין דִי עוֹלָמוֹת הָעֶלְיוֹנִים! מִיר וֵוייסְן נָאכְנִישְׁט וָואס דָאס מֵיינְט, אָבֶּער אַז מִיר וֶועלְן פָּאלְגְן, מִיר וֶועלְן זִיךְ מִתְבּוֹדֵד זַיין, וֶועלְן מִיר אוֹיךְ זוֹכֶה זַיין צוּ בַּאקוּמֶען אַ נֵייעֶ מֹחַ.

רֶעד אַבִּיסְל צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן

אַז מֶען וִויל אַסַאךְ טוּט מֶען גָארְנִישְׁט, לָאמִיר רֶעדְן 'אַבִּיסְל' צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן. מֶען הֵייבְּט אָן מִיט אַבִּיסְל, מֶען רֶעדְט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן אֵיין וָוארְט אוּן נָאךְ אַ וָוארְט, אַ טְרָאפּ נָאךְ אַ טְרָאפּ, וֶועלְן מִיר אוֹיךְ זוֹכֶה זַיין צוּ דִי גְרֶעסְטֶע מַדְרֵיגוֹת. גֵיי אִין אַ זַייט, זֶעץ זִיךְ אַוֶועק אוּן רֶעד צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן. דָא אִין שְׁטֶעטְל קֶען מֶען עֶס מְקַיֵּים זַיין צְוִוישְׁן דִי בֵּיימֶער.

זָאג פַאר'ן אֵייבֶּערְשְׁטְן: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אִיךְ וִויל גְלֵייבְּן אִין דִיר, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אִיךְ וִויל דִיר שְׁפִּירְן, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אִיךְ וִויל שׁוֹין זוֹכֶה זַיין צוּ טְרַאכְטְן פוּן דִיר, אִיךְ וִויל נִישְׁט פַארְגֶעסְן פוּן דִיר, אַ גַאנְצְן טָאג בִּין אִיךְ מֵסִיחַ דַעַת פוּן דִיר, אִיךְ פַארְגֶעס פוּן דִיר, אִיךְ טְרַאכְט נָאר פוּן גֶעלְט, פוּן עֶסְן, פוּן שְׁלָאפְן, פוּן כָּבוֹד, פוּן פָּאלִיטִיק אוּן נָאךְ זַאכְן, הֶעלְף מִיר אִיךְ זָאל טְרַאכְטְן פוּן דִיר".

מֶען זָאגְט דָאס אִיבֶּער נָאכְאַמָאל אוּן נָאכְאַמָאל, אֲפִילוּ מֶען אִיז נָאךְ וַוייט פוּן דִי אַלֶע זַאכְן, אָבֶּער אַז דֶער מֶענְטְשׁ זָאגְט עֶס אִיבֶּער אֵיינְמָאל אוּן נָאכְאַמָאל אוּן נָאכְאַמָאל, מִיט יֶעדֶע וָוארְט וָואס מֶען רֶעדְט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן וֶוערְט מֶען מֶער צוּגֶעקְלֶעבְּט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן אַלְץ מֶער קְלָארְט זִיךְ אוֹיס דִי מֹחַ אוּן מֶען הֵייבְּט אָן צוּ שְׁפִּירְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

מֶען דַארְף עֶס נָאר אָנְהֵייבְּן צוּ טוּן, אוּן מֶען קֶען אוֹיף דֶעם אַלֵיינְס אוֹיךְ בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אִיךְ וִויל שׁוֹין אָנְהֵייבְּן רֶעדְן צוּ דִיר, אִיךְ וִויל אַבִּיסְל אָנְהֵייבְּן שְׁפִּירְן וָואס דֶער רֶבִּי זָאגְט וָואס עֶס גֶעשֶׁעט וֶוען מֶען רֶעדְט צוּ דִיר".

וֶוען דוּ גֵייסְט אַרוֹיס אוֹיפְ'ן

גַאס, דו זֶעסְט די הִימְל, הֵייבּ אָן שְׁמוּעֶסְן מִיטְ'ן אֵייבֶּערְשְׁטְן, בֶּעט אִים וָואס דו דַארְפְסְט, אוֹיף אַ שִׁידוּךְ, פַּרְנָסָה, קִינְדֶער, נַחַת, אוּן אַזוֹי וַוייטֶער יֶעדֶע זַאךְ מִקָּטָן וְעַד גָּדוֹל.

זַיין גַאנְצֶע אַיינְקוֹיפְן אִיז אֵיין שְׁטִיק דְבֵיקוּת בַּה'

מֶענְטְשְׁן פְרֶעגְן וואו קֶען מֶען עֶפֶּעס אָנְזֶען אוֹיף אַ בְּרֶסְלֶבְ'עֶר חָסִיד? - דֶער עֶנְטְפֶער אִיז, דָאס אִיז נִישְׁט אַ זַאךְ וָואס מֶען קֶען זֶען; צְוֵויי מֶענְטְשְׁן קֶענֶען גֵיין אַיינְקוֹיפְן אִין גְרָאסֶערִי לְכָבוֹד שַׁבָּת, אֵיינֶער מַאכְט אַ גַאנְצְן צַייט מִיט דִי לִיפְּן: "הֵיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶער וואו לִיגְט דִי מִילְךְ, דִי פֶּערְפְל, דִי לָאקְשְׁן?" "אָהָ שְׁכּחַ אֵייבֶּערְשְׁטֶער אִיךְ הָאבּ עֶס גֶעטְרָאפְן", זַיין גַאנְצֶע אַיינְקוֹיפְן אִיז אֵיין שְׁטִיק דְבֵיקוּת בַּה', וְוידֶער דֶער צְוֵוייטֶער אִיז טַאקֶע עוֹסֵק אִין אַיינְקוֹיפְן לְכָבוֹד שַׁבָּת אָבֶער עֶר טוּט עֶס נִישְׁט מִיטְ'ן אֵייבֶּערְשְׁטְן!

עֶס קֶען אוֹיסְקוּקְן פַאר מֶענְטְשְׁן מָאדְנֶע, 'דו בֶּעטְסְט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף שְׁטוּתִים וַהֲבָלִים, וואו עֶס לִיגְט פֶּערְפְל אוּן לָאקְשְׁן?! - לָאמִיר אָבֶער זֶען, פוּן וֶועם טְרַאכְטְסְטוּ אוּן פוּן וֶועם טְרַאכְט אִיךְ?! אִיךְ טְרַאכְט פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן! יֶעדֶע רֶגַע וָואס אַ מֶענְטְשׁ טְרַאכְט אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אִיז מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, עֶר אִיז דָא נֶעבְּן מִיר אוּן אִיךְ קֶען אִים אַלֶעס בֶּעטְן - אִיז עֶר דָבוּק צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, עֶר אִיז מְקַיֵּים אַזוֹיפִיל מִצְוֹת.

מֶען טָאר זִיךְ נִישְׁט צוּטוּן מַאכְן פוּן מֶענְטְשְׁן וָואס לַאכְן פוּן דֶעם, וַוייל דִי מֶענְטְשְׁן וָואס לַאכְן - לַאכְן פוּן דִי אֱמוּנָה, רַחֲמָנָא לִצְלָן.

מֶען קֶען אוֹיסְקוּקְן וְוי אַן אִישׁ פָּשׁוּט, גֵיין אָנְגֶעטוּן מִיט אַרְבֶּעטְ'ס קְלֵיידֶער, נִישְׁט מַאכְן קַיין טוּמְל, קֵיינֶער זָאל נִישְׁט וְויסְן פוּן אִים, אוּן מֶען קֶען גֵיין אָנְגֶעטוּן מִיט אַלֶע שְׁמוֹנֶה בְּגָדִים, מִיט סְטְרָאקֶעס אוּן גֶעפֶּעפֶּעטֶע הוֹיזְן, זִיצְן אוֹיבְן אָן בַּיים מִזְרַח וַואנְט, אוּן עֶס טוּט זִיךְ אַ גַאנְצֶע טוּמְל אַרוּם אִים, וֶוען מֶען קוּקְט אוֹיף אִים קוּקְט עֶר אוֹיס וְוי אַן עֶרְנְסְטֶער מֶענְטְשׁ, יֶעדֶער פְרֶעגְט: "וֶועמֶענְ'ס אֵיידֶעם אִיז עֶר? אָהָ יֶענֶעמְ'ס אֵיידֶעם?!" - אָבֶער עֶס אִיז בִּכְלַל נִישְׁט גֶעוָואנְדְן אִין דֶעם, דֶער עִיקָר אִיז 'וואו אִיז מַיין מֹחַ מַחֲשָׁבָה?' אוֹיבּ בֶּעט עֶר יֶעדֶע זַאךְ פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אֲפִילוּ אִינְמִיטְן דִי אַרְבֶּעט - אִיז עֶר דָבוּק צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן! אוּן אוֹיבּ נִישְׁט - הָאט עֶר גָארְנִישְׁט מִיטְ'ן אֵייבֶּערְשְׁטְן, עֶס אִיז בְּלוֹיז עֶטֶענְשְׁן (אוֹיפְמֶערְקְזַאמְקֵייט); זַיין גַאנְצֶע מֹחַ מַחֲשָׁבָה אִיז נָאר

פַּארְנוּמֶען מִיט ׳וָואס וֶועט מֶען זָאגְן אוֹיף מִיר׳, אוּן ׳וָואס וֶועט מֶען טְרַאכְטְן אוֹיף מִיר׳!

בֵּיידֶע קֶענֶען גֵיין נֶעבְּן אוּן מֶען וֶועט גָארְנִישְׁט אָנְזֶען אַ חִילּוּק צְוִוישְׁן זֵיי צְוֵויי, אָבֶּער דֶער חִילּוּק אִיז גְרוֹיס, דֶער רֶעדְט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, דֶער לֶעבְּט מִיטְ׳ן אֵייבֶּערְשְׁטְן, אוּן דֶער אַנְדֶערֶער נִישְׁט.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הֶערְט דִיךְ יָא אוֹיס

דֶער פָּסוּק זָאגְט (דְבָרִים כ, ב - ג): ״וְנִגַּשׁ הַכֹּהֵן וְדִבֶּר אֶל הָעָם. וְאָמַר אֲלֵהֶם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל״, דֶער כֹּהֵן, דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט אוּנְז, גְלֵייבּ אִינֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז עֶר וֶועט דִיךְ הֶעלְפְן! אַסַאךְ מָאל פַּאלְט אַ מֶענְטְשׁ אַרַיין אִין אַזַא קַטְנוּת, עֶר וֶוערְט אַזוֹי דֶערְבִּיטֶערְט אַז אֲפִילוּ אֵיינֶער זָאגְט אִים: ״בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן״, קֶען עֶר עֶס נִישְׁט הֶערְן, אָבֶּער דֶער רֶבִּי זָאגְט אוּנְז: גְלֵייבּ אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הֶערְט דִיךְ יָא אוֹיס, זֶעץ זִיךְ אַוֶועק אִין אַ זַייט אוּן בֶּעט: ״בַּאשֶׁעפֶער הֶעלְף מִיךְ״.

דָא זִיצְט אַ חָתָן וָואס אִיז דִי וָואךְ אַ חָתָן גֶעוָוארְן, בַּיי דִי לְחַיִּים הָאט עֶר גֶעזָאגְט אַ הֶערְלִיכֶע פְּשֶׁעטְל, עֶר הָאט דֶערְצֵיילְט זַיין מַעֲשֶׂה פוּן תְּפִלָּה, אַז עֶר הָאט גֶעטְרַאכְט אַז בְּדֶרֶךְ הַטֶּבַע גֵייט עֶר נִישְׁט קַיין חָתָן וֶוערְן, וַוייל עֶר קוּמְט פוּן אַ שְׁוֶועֶרֶע שְׁטוּב, הָאט עֶר גֶעוֵויינְט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, ״אֵייבֶּערְשְׁטֶער הֶעלְף מִיךְ״, ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם וֶוען וֶועל אִיךְ שׁוֹין חֲתוּנָה הָאבְּן, אִיךְ וִויל שׁוֹין הָאבְּן מַיין שִׁידּוּךְ, אִיךְ וִויל זַיין אָפְּגֶעהִיטְן, אִיךְ וִויל טָהֳרַת הַמַּחְשָׁבָה״ עֶר הָאט אַסַאךְ גֶעבֶּעטְן אוּן גֶעוֵויינְט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אוּן דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט גֶעהָאלְפְן אַז עֶר אִיז אַ חָתָן גֶעוָוארְן!

נִישְׁט גֵיין אוֹיף צוּרִיק

אֵיינֶע פוּן דִי וֶועגְן פוּנֶעם יֵצֶר הָרָע, וֶוען עֶר זֶעט אֵיינֶעם אָנְהֵייבְּן דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אִיז דוּרְךְ מְבַלְבֵּל זַיין דֶעם מֶענְטְשׁ מִיט מַחְשָׁבוֹת עֶר זָאל טוֹישְׁן פוּן אֵיין הַנְהָגָה צוּ אַן אַנְדֶערֶע הַנְהָגָה, דַארְף מֶען וִויסְן אַז ׳תְּחִלַּת נִיסָה - נְפִילָה׳, אַז מֶען לוֹיפְט אַוֶועק פַּארְלִירְט מֶען דִי מִלְחָמָה, אַז מֶען הָאט אָפְּגֶעמַאכְט: ׳דָאס אִיז מַיין מִנְיָן וואו אִיךְ דַאוֶוען׳, ׳דָאס גֵיי אִיךְ לֶערְנֶען׳, ׳דָאס אִיז מַיין יִרְאַת שָׁמַיִם׳, אוּן דֶער יֵצֶר הָרָע מַאכְט עֶס שְׁוֶוער, דַארְף מֶען וִויסְן אַז דָאס אִיז אַ טְרִיק פוּנֶעם יֵצֶר הָרָע וָואס וִויל

אַז דֶער מֶענְטְש זָאל וֶוערְן שְׁוַואךְ און אַלֶעס אָפְּלָאזְן, דַארְף מֶען זַיין שְׁטַארְק נִישְׁט גֵיין אוֹיף צוּרִיק, נָאר בְּלַייבְּן מִיט דִי גוּטֶע קַבָּלוֹת וָואס מֶען הָאט זִיךְ פָּארְגֶענוּמֶען, אַפִילוּ עֶס אִיז בִּיטֶער שְׁוֶוער.

דֶער רֶבִּי הָאט דֶערְצֵיילְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק ב׳, סִימָן קטו), וֶוען עֶר אִיז גֶעוֶוען יוּנְג, הָאט עֶר זִיךְ גֶעשְׁטֶעלְט אוֹיף דֶעם נִישְׁט אָפְּצוּלָאזְן וָואס עֶר הָאט אָפְּגֶעמַאכְט צוּ טוּן; אַז עֶר הָאט אָפְּגֶעמַאכְט אַ גֶעוִוּיסֶע וֶועג וִוי אַזוֹי צוּ דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אִיז עֶר גֶעוֶוען שְׁטַארְק פַּאר אַ שְׁטִיק צַייט מִיט דֶעם הַנְהָגָה, אַפִילוּ עֶס אִיז אִים גֶעוֶוען בִּיטֶער שְׁוֶוער, וֶוען עֶס אִיז אִים אַרַיינְגֶעקוּמֶען מַחְשָׁבוֹת עֶר זָאל אָפְּלָאזְן דִי הַנְהָגוֹת און אָנְהֵייבְּן אַנְדֶערֶע הַנְהָגוֹת, הָאט עֶר זֵיי נִישְׁט צוּגֶעהֶערְט, עֶר הָאט זִיךְ נִישְׁט וואוּסֶענְדִיג גֶעמַאכְט פוּן דִי מַחְשָׁבוֹת, עֶר אִיז גֶעוֶוען זֵייעֶר שְׁטַארְק צוּ בְּלַייבְּן מִיט דִי וֶועג, מִיט דִי קַבָּלוֹת טוֹבוֹת און הַנְהָגוֹת וָואס עֶר הָאט אָפְּגֶעמַאכְט צוּ טוּן, און הָאט זִיךְ קֵיינְמָאל נִישְׁט גֶעלָאזְט שְׁטֶערְן דוּרְךְ טוּישְׁן דִי וֶועג וָואס עֶר הָאט אָפְּגֶעמַאכְט.

מִצְרַיִם אִיז נָאךְ הַיינְט דָא

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן מִיר זָאלְן לֶעבְן מִיט דִי אַלֶע פְּסוּקִים, מִיר זָאלְן גְלֵייבְּן אַז ׳כִּי ה׳ אֱלֹקֶיךָ עִמָּךְ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׳, פּוּנְקְט אַזוֹי וִוי דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט אוּנְז אַרוֹיס גֶעצוֹיגְן פוּן לַאנְד מִצְרַיִם, וֶועט עֶר מִיךְ אוֹיךְ אַרוֹיס נֶעמֶען פוּן מַיין אֵייגֶענֶעם מִצְרַיִם.

קִינְדֶער אִין חֵדֶר מֵיינֶען אִיז מִצְרַיִם אִיז אַ לַאנְד וָואס אִיז אַמָאל גֶעוֶוען אוּנְז צוּ פַּיינִיגְן, עֶס אִיז נִישְׁט אֶמֶת, מִצְרַיִם אִיז נָאךְ הַיינְט דָא, מִצְרַיִם אִיז אִין מֹחַ, מִצְרַיִם אִיז דִי וֶוערְטֶער מֵצַר-יָם, אַז אַ מֶענְטְש טְרַאכְט ׳וָואס וֶועט זַיין?׳ ׳וָואס וֶועט זַיין?׳ אִיז עֶר אִין מִצְרַיִם, זַיין מֹחַ אִיז אִין מִצְרַיִם. און דוּרְךְ תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוּת קֶען מֶען אַרוֹיס גֵיין אוֹיךְ פוּן דֶעם מִצְרַיִם.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן מִיר זָאלְן פָאלְגְן דֶעם רֶבִּי׳ן, וֶועלְן מִיר קֶענֶען דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן און הָאבְן אַ שֵׁיינֶע לֶעבְן, אָמֵן.

פַאר'ן שִׁיעוּר הָאט מֶען גֶעזִינְגֶען זְמִירוֹת אוּן עֶטְלִיכֶע נִיגוּנִים.
מִיר בְּרֶענְגֶען אַרָאפּ אַ טֵייל פוּן דִי נִיגוּנִים

בָּרוּךְ הַשֵּׁם אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

...אוֹי וֵויי, שַׁבָּת שַׁבָּת קוֹדֶשׁ, שַׁבָּת שַׁבָּת קוֹדֶשׁ, שַׁבָּת שַׁבָּת הֵיילִיגֶער שַׁבָּת.

גוּט שַׁבָּת, גוּט שַׁבָּת. גוּט שַׁבָּת, גוּט שַׁבָּת, גוּט שַׁבָּת. אוֹי וֵויי, שְׁרֵייטְ'זְשֶׁעט אִידֶעלֶעךְ, גוּט שַׁבָּת. זָאגְ'זְשֶׁעט אִידֶעלֶעךְ, גוּט שַׁבָּת. הֵיילִיגֶער שַׁבָּת, לֶעכְטִיגֶער שַׁבָּת. שְׁרֵייטְ'זְשֶׁעט אַלֶע גוּט שַׁבָּת.

קָהּ רִבּוֹן עָלַם וְעָלְמַיָּא. אַנְתְּ הוּא מַלְכָּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא. פַאר דִיר, פַאר דִיר, נָאר פַאר דִיר, אַנְתְּ הוּא מַלְכָּא מֶלֶךְ מַלְכַיָּא. לָאמִיר זִינְגֶען שְׁבָחִים, פַאר'ן מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, קָהּ רִבּוֹן עָלַם וְעָלְמַיָּא.

פְּרוֹק יַת עָנָךְ מִפּוּם אַרְיָוָתָא. וְאַפֵּיק יַת עַמֵּךְ מִגּוֹ גָּלוּתָא. עַמֵּךְ דִי בְחַרְתְּ מִכָּל אֻמַּיָּא.

וְשִׁוִּיתִי הַשֵּׁם לְקָרְאתִי שֶׁתְּרַחֲמֵנִי עוֹד בְּגָלוּתִי לְגָאֳלֵנִי. וּלְעוֹרֵר לִבִּי לְאַהֲבָתֶךָ.

חִכּוֹ מַמְתַקִּים וְכֻלּוֹ מַחֲמַדִּים זֶה דוֹדִי וְזֶה רֵעִי בְּנוֹת יְרוּשָׁלָיִם. הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם אִם תִּמְצְאוּ אֶת דוֹדִי מַה תַּגִּידוּ לוֹ שֶׁחוֹלַת אַהֲבָה אָנִי.

שַׁבַּת קוֹדֶשׁ פָּרָשַׁת שׁוֹפְטִים, שְׁנַת תשפ"ב לִפְרָט קָטָן, אִיז דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א גֶעוֶוען אִין שְׁטֶעטְל, קִרְיַת בְּרֶסְלֶב – לִיבֶּערְטִי יע"א. בַּיי סְעוּדָה שְׁלִישִׁית הָאט דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א פָארְגֶעלֶערְנְט סֵפֶר הַקָּדוֹשׁ שִׂיחוֹת הָרַ"ן, סִימָן קכ.

אֵיידֶער דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א הָאט אָנְגֶעהוֹיבְּן דֶעם שִׁיעוּר הָאט מֶען גֶעזִינְגֶען דֶעם נִיגוּן: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הָאבּ אוֹיף מִיר רַחְמָנוּת, הֶעלְף מִיר הֶעלְף מִיר, הָאבּ אוֹיף מִיר רַחֲמָנוּת. רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הָאבּ אוֹיף מִיר רַחְמָנוּת, אִיךְ ווִיל זַיין אַן עֶרְלִיכֶער אִיד".

דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א הָאט אָנְגֶעהוֹיבְּן שִׂיחוֹת הָרַ"ן, סִימָן קכ

עָנָה וְאָמַר: דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט, עֶס שְׁטֵייט אִין תְּהִלִּים (תְּהִלִּים לא, כה): חִזְקוּ וְאִמְצוּ כָּל הַמְיַחֲלִים לַה', שְׁטַארְקְט זִיךְ אַלֶע וָואס הָאפְּן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, "כָּל הַמְיַחֲלִים" דַּיְקָא, דֶער פָּסוּק כַאפְּט אָן דַוְקָא דֶעם לָשׁוֹן 'כָּל הַמְיַחֲלִים', אַלֶע וָואס הָאפְּן, **אֲפִלּוּ אִם אֵינְכֶם זוֹכִים לְשׁוּם קְדֻשָּׁה וַעֲבוֹדָה חַס וְשָׁלוֹם**, אַז אַפִילוּ אַ מֶענְטְשׁ זֶעט אַז עֶר אִיז נָאכְנִישְׁט זוֹכֶה צוּ קֵיין שׁוּם קְדוּשָׁה אוּן עֲבוֹדָה, רַק מְיַחֲלִים לְבַד, נָאר עֶר הָאפְּט, עֶר ווִיל, עֶר בֶּענְקְט זִיךְ, **אַף-עַל-פִּי-כֵן חִזְקוּ וְאִמְצוּ**, זָאל עֶר זִיךְ שְׁטַארְקְן אוּן זִיךְ דֶערְהַאלְטְן, **וְאַל תִּפְּלוּ מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם**, אוּן נִישְׁט אַרָאפּ פַאלְן פוּן קֵיין שׁוּם זַאךְ, **יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה**, זָאל זַיין וָואס עֶס זָאל נָאר זַיין, **כַּמְבֹאָר מִזֶּה בִּדְבָרֵינוּ כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים** (עַיֵּין לִקּוּטֵי תִּנְיָנָא סִימָן מח), אַזוֹי ווִי עֶס שְׁטֵייט שׁוֹין אִין רֶבִּינְ'ס סְפָרִים.

[ווִי דֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק ב', סִימָן מח): "כְּשֶׁאָדָם נִכְנָס בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם, אֲזַי הַדֶּרֶךְ שֶׁמַּרְאִין לוֹ הִתְרַחֲקוּת, ווֶוען אַ מֶענְטְשׁ הוֹיבְּט אָן דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, דַארְף עֶר זַיין גְרֵייט אַז מֶען גֵייט אִים ווַייזְן ווִי מֶען דַארְף אִים נִישְׁט, "וְנִדְמֶה לוֹ שֶׁמַּרְחִיקִין אוֹתוֹ מִלְמַעְלָה, וְאֵין מַנִּיחִין אוֹתוֹ כְּלָל לִכָּנֵס לַעֲבוֹדַת הַשֵּׁם", עֶס ווֶעט זִיךְ אִים דַאכְטְן ווִי פוּן הִימְל שְׁטוּפְּט מֶען אִים אַוֶועק אוּן מֶען לָאזְט אִים נִישְׁט ווֶוערְן אַן עֶרְלִיכֶער אִיד, "וּבֶאֱמֶת כָּל הַהִתְרַחֲקוּת הוּא רַק כֻּלּוֹ הִתְקָרְבוּת", אָבֶּער ווִיסְן זָאלְסְטוּ, דָאס וָואס מֶען שְׁפִּירְט ווִי מֶען ווֶוערְט דֶערְוַוייטֶערְט – אִיז נָאר צוּ בְּרֶענְגֶען דֶעם מֶענְטְשׁ נֶענְטֶער צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן. "וְצָרִיךְ הִתְחַזְּקוּת גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד לְבִלְי לִפֹּל בְּדַעְתּוֹ, חַס וְשָׁלוֹם", אוּן מֶען דַארְף זַיין זֵייעֶר שְׁטַארְק נִישְׁט צוּ בַּאקוּמֶען חֲלִישׁוּת הַדַּעַת, "כְּשֶׁרוֹאֶה שֶׁעוֹבְרִים

כַּמָּה וְכַמָּה יָמִים וְשָׁנִים שֶׁהוּא מִתְיַגֵּעַ בִּיגִיעוֹת גְּדוֹלוֹת בִּשְׁבִיל עֲבוֹדוֹת הַשֵּׁם", פוּן וָואס מֶען זֶעט ווִי עֶס גֵייעֶן אַרִיבֶּער אַזוֹיפִיל טֶעג און יָארְן וָואס מֶען מוּטְשֶׁעט זִיךְ מִיט שְׁוֶוערֶע עֲבוֹדוֹת, "וַעֲדַיִן הוּא רָחוֹק מְאֹד", און מֶען אִיז נָאכְאַלְץ זֵייעֶר וַוייט, "וְלֹא הִתְחִיל כְּלָל לִכְנֹס לְשַׁעֲרֵי הַקְּדֻשָּׁה", מֶען הָאט נָאךְ בִּכְלַל נִישְׁט אָנְגֶעהוֹיבְּן אַרַיינְקוּמֶען צוּ דִי קְדוּשָּׁה].

דֶער רֶבִּי טַייטְשְׁט אוֹיס דֶעם פָּסוּק, אַז דֶעריבֶּער כַאפְּט דֶער פָּסוּק אָן דֶעם לָשׁוֹן: "כָּל הַמְיַחֲלִים", וַוייל וֶוען מֶען וִויל וֶוערְן אַן עֶרְלִיכֶער אִיד מוּז מֶען זִיךְ מְחַזֵּק זַיין און וִויסְן אַז עֶס גֵייט נִישְׁט גֵיין אִין אֵיין מִינוּט, מֶען דַארְף קוֹדֶם אַרִיבֶּער גֵיין אַלֶע סָארְט חֲלִישׁוּת הַדַעַת און אַלֶע בִּלְבּוּלִים, מֶען דַארְף זִיךְ שְׁטַארְקְן נִישְׁט צוּ וֶוערְן צֶעפַּאלְן און טְרַאכְטְן 'עֶס אִיז נִישְׁט פַּאר מִיר', נָאר וַוייטֶער הָאפְן, בֶּענְקֶען און וֶועלְן.

זָאגְט דֶער רֶבִּי וַוייטֶער: **וְיוֹתֵר וְיוֹתֵר מִזֶּה צָרִיךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְחַזֵּק אֶת חֲבֵרוֹ**, נָאכְמֶער דַארְף יֶעדֶער מֶענְטְשׁ מְחַזֵּק זַיין זַיין חַבֵר, וֶוען עֶר זֶעט ווִי עֶר הֵייבְּט אָן צוּ דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, **לְבַל יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ מִשּׁוּם דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם**, אַז עֶר זָאל נִישְׁט וֶוערְן צֶעפַּאלְן פוּן קַיין שׁוּם זַאךְ. **וַאֲפִלּוּ אִם הוּא יוֹדֵעַ בְּעַצְמוֹ שֶׁהוּא כְּמוֹ שֶׁהוּא**, אַפִילוּ דֶער מֶענְטְשׁ טְרַאכְט 'אִיךְ קֶען דֶען מְחַזֵּק זַיין אַ צְוֵוייטְן? אִיךְ אַלֵיינְס דַארְף נָאךְ תְּשׁוּבָה טוּן, אִיךְ אַלֵיינְס דַארְף דָאךְ רַחֲמֵי שָׁמַיִם צוּ זַיין אַן עֶרְלִיכֶער אִיד?!' **אַף־עַל־פִּי־כֵן יְחַזֵּק אֶת חֲבֵרוֹ**, פוּן דֶעסְט וֶועגְן - זָאגְט דֶער רֶבִּי - זַיי מְחַזֵּק דַיין חַבֵר, קוּק נִישְׁט אוֹיף דִיר, אַפִילוּ דוּ אַלֵיינְס קֶענְסְט נָאכְנִישְׁט דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אָבֶּער דַיין חַבֵר קֶענְסְטוּ מְחַזֵּק זַיין, **כִּי אֶת חֲבֵרוֹ בְּקַל יוֹתֵר לְחַזֵּק מִלְּחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ**, וַוייל עֶס אִיז גְרִינְגֶער צוּ מְחַזֵּק זַיין אַ צְוֵוייטְן, זָאגְן פַאר אַ חַבֵר: "בְּרוּדֶער שְׁטַארְק זִיךְ", "זָאלְסְט וִויסְן אַז עֶס וֶועט אַרִיבֶּער גֵיין", ווִי זִיךְ אַלֵיינְס מְחַזֵּק זַיין, **כִּי אֵין חָבוּשׁ מַתִּיר אֶת עַצְמוֹ מִבֵּית הָאֲסוּרִים** (בְּרָכוֹת ה:), וַוייל וֶוען אַ מֶענְטְשׁ אִיז אַיינְגֶעשְׁפַּארְט אִין תְּפִיסָה, זָאל עֶר זַיין ווִי גֶעלוּנְגֶען עֶר זָאל נָאר זַיין, קֶען עֶר זִיךְ אַלֵיינְס נִישְׁט אוֹיסְלֵייזְן, אַ צְוֵוייטֶער מוּז אִים אוֹיסְלֵייזְן, דִי זֶעלְבֶּע זַאךְ אִיז מִיט זִיךְ מְחַזֵּק זַיין אִין עֲבוֹדַת הַשֵּׁם, אִיז גְרִינְגֶער פַאר אַ מֶענְטְשׁ צוּ מְחַזֵּק זַיין אַנְדֶערֶע, ווִי זִיךְ אַלֵיינְס.

כִּי אֵין רָעָה גְּדוֹלָה מִנְּפִילָה, עֶס אִיז נִישְׁט דָא קַיין עֶרְגֶערֶע זַאךְ ווִי אַרָאפּ פַאלְן.

דער רֶבּי טַייטְשְׁט עֶס אַרַיין אִין דִי וָואכֶעדִיגֶע סֶדְרָה

וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זַ״ל לְעִנְיַן מִלְחָמָה הַגַּשְׁמִיּוּת עַל פָּסוּק: ״אַל תִּירְאוּ וְאַל תַּעַרְצוּ״ וְכוּ׳ (דְּבָרִים כ, ג) אַל תִּירְאוּ מִשְּׁפְעַת הַקַּלְגָּסִים וְאַל תַּעַרְצוּ מִקּוֹל הַקְּרָנוֹת וְכוּ׳, עֶס שְׁטֵייט אִין פָּסוּק (דְּבָרִים כ, א): ״כִּי תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל אֹיְבֶךָ וְגוֹ׳״, אוֹיבּ דוּ וֶועסְט אַרוֹיס גֵיין צוּ פִירְן אַ מִלְחָמָה אוֹיף דַיין פַיינְט, רוּפְט דֶער כֹּהֵן מָשׁוּחַ מִלְחָמָה אוֹיס (שָׁם, פָּסוּק ג): ״אַתֶּם קְרֵבִים הַיּוֹם לַמִּלְחָמָה עַל אֹיְבֵיכֶם״, עֶטְס דֶערְנֶענְטֶערְט זִיךְ צוּ דִי מִלְחָמָה אוֹיף עֶנְקֶערֶע פַיינְט, זָאלְט עֶטְס וִויסְן: ״אַל יֵרַךְ לְבַבְכֶם״, עֶנְקֶער הַארְץ זָאל נִישְׁט שְׁוַואךְ וֶוערְן, ״אַל תִּירְאוּ״, עֶטְס זָאלְטְס נִישְׁט מוֹרָא הָאבְּן, ״וְאַל תַּחְפְּזוּ״, עֶטְס זָאלְטְס זִיךְ נִישְׁט דֶערשְׁרֶעקְן, ״וְאַל תַּעַרְצוּ מִפְּנֵיהֶם״, אוּן נִישְׁט וֶוערְן צֶעבְּרָאכְן. זָאגְן דֶערוֹיף דִי הֵיילִיגֶע חֲכָמִים (סוֹטָה מב.) עֶר הָאט זֵיי אָנְגֶעזָאגְט זֵיי זָאלְן נִישְׁט וֶוערְן שְׁוַואךְ אוּן דֶערשְׁרָאקְן פוּן דִי גְרִידֶער פוּן זֵייעֶרֶע פֶערְד וָואס קוּמֶען אָן צוּ דִי מִלְחָמָה, אוּן נִישְׁט מוֹרָא הָאבְּן פוּן דִי גְרִידֶער פוּן זֵייעֶרֶע פַּאנְצֶערְס וָואס קְלַאפְּן אֵיינְס אוֹיפְ׳ן אַנְדֶערְן, אוּן זִיךְ נִישְׁט דֶערשְׁרֶעקְן פוּן דִי גְרִידֶער פוּן זֵייעֶרֶע שׁוֹפְרוֹת וָואס זֵיי בְּלָאזְן מִיט דֶעם הוֹיךְ, אוּן נִישְׁט וֶוערְן צֶעבְּרָאכְן פוּן זֵייעֶרֶע גֶעשְׁרֵייעֶן וֶוען זֵיי גְרֵייטְן זִיךְ צוּ דִי מִלְחָמָה.

זָאגְט דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי, אַזוֹי וִוי דָאס אִיז בַּיי אַ גַשְׁמִיּוּתְ׳דִיגֶע מִלְחָמָה, אַז מֶען זוּכְט אַרַיין צוּ וַוארְפְן דֶעם שׂוֹנֵא אִין אַ פַּחַד, אוּן דוּרְךְ דֶעם אַנְטְלוֹיפְן זֵיי, אוּן מֶען דַארְף זִיךְ שְׁטַארְקְן נִישְׁט צוּ וֶוערְן דֶערשְׁרָאקְן, דָאס זֶעלְבֶּע זַאךְ אִיז מִיט דִי רוּחֲנִיּוּתְ׳דִיגֶע מִלְחָמָה, דֶער יֵצֶר הָרָע זוּכְט אַרַיין צוּ וַוארְפְן דֶעם מֶענְטְשׁ עֶר זָאל וֶוערְן שְׁוַואךְ אוּן דֶערשְׁרָאקְן, שֶׁכָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה עוֹבְרִים עַל מִי שֶׁחָפֵץ לִכְנֹס בַּעֲבוֹדַת ה׳, שֶׁכַּמָּה מִינֵי מִלְחָמוֹת וּפְחָדִים וְשִׁפְעַת הַקַּלְגָּסִים וְקוֹל הַקְּרָנוֹת וְכוּ׳ וְכוּ׳ עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד (וְכַמְבֹאָר בִּדְבָרֵינוּ מִזֶּה בְּסֵפֶר לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת בְּיוֹרֶה דֵּעָה, הִלְכוֹת גִּלּוּחַ, הֲלָכָה ג, אוֹת ט׳), וֶוער עֶס וִויל אָנְהֵייבְּן דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, גֵייט אַרִיבֶּער אִין מֹחַ, דִי אַלֶע ׳שִׁפְעַת הַקַּלְגָּסִים׳ אוּן ׳קוֹל הַקְּרָנוֹת׳ וְכוּ׳, וְצָרִיךְ לַעֲמֹד עַל עָמְדוֹ, לִבְלִי לְהַנִּיחַ אֶת מְקוֹמוֹ בְּשׁוּם אֹפֶן בָּעוֹלָם, וּלְצַפּוֹת לִישׁוּעָה תָּמִיד, אוּן דָאס אִיז דֶער נִסָּיוֹן פוּנֶעם מִלְחָמָה, אַז דֶער מֶענְטְשׁ זָאל נִישְׁט שְׁוַואךְ וֶוערְן, נִישְׁט מוֹרָא הָאבְּן, זִיךְ נִישְׁט דֶערשְׁרֶעקְן אוּן נִישְׁט וֶוערְן צֶעבְּרָאכְן פוּן דֶעם, נָאר וַוארְטְן אוֹיף אַ יְשׁוּעָה, וְלִבְלִי לְהִתְרַחֵק וְלָנוּס מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ חַס וְשָׁלוֹם, נִישְׁט אַוֶועק צוּ גֵיין פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אוּן נִישְׁט אַנְטְלוֹיפְן פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן חַס וְשָׁלוֹם.

עֶס גֵייט מִיךְ נִישְׁט...

אֲפִילוּ עֶס קוּקְט אוֹיס אַזוֹי מָאדְנֶע אַז אִיךְ זָאל נָאךְ קֶענֶען זוֹכֶה זַיין צוּ קְדוּשָׁה אוּן וֶוערְן אַ צַדִיק, אִיךְ שְׁפִּיר וִוי אִיךְ בִּין שׁוֹין אַ פַארְפַאלֶענֶער, אִיךְ קֶען נִישְׁט, קֵיינֶער דַארְף מִיךְ נִישְׁט, מֶען הֶערְט מִיךְ נִישְׁט אוֹיס, אִיךְ שְׁפִּיר וִוי אִיךְ טַאפּ אַ וַואנְט, אִיךְ שְׁפִּיר וִוי אִיךְ גֵיי אִין דִי פִינְסְטֶער, וִויפִיל אִיךְ פְּרוּבִיר גֵייט עֶס מִיךְ נִישְׁט, אִיךְ ווִיל זַיין אַ פָּשׁוּטֶ׳ער אִיד, אִיךְ ווִיל לֶערְנֶען, אִיךְ ווִיל דַאוֶונֶען, אִיךְ מַאךְ יֶעדְן טָאג אָפּ פוּן פְרִישׁ צוּ זַיין אַן עֶרְלִיכֶער אִיד, צוּ זַיין וואוִיל, אוּן עֶס גֵייט מִיךְ נִישְׁט... זָאגְט אָבֶער דֶער רֶבִּי: לָאז נִישְׁט אָפּ דַיין עֲבוֹדַת הַשֵּׁם, לָאז נִישְׁט אָפּ דַיין רָצוֹן צוּ זַיין גוּט, גֵיי יֶעדְן טָאג הִתְבּוֹדְדוּת, בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אִיךְ ווִיל זַיין אַן עֶרְלִיכֶער אִיד", "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אִיךְ ווִיל אוֹיךְ דַאוֶונֶען, אִיךְ ווִיל אוֹיךְ לֶערְנֶען, אִיךְ ווִיל אוֹיךְ זוֹכֶה זַיין צוּ זַיין אַ צַדִיק, אִיךְ ווִיל אוֹיךְ זוֹכֶה זַיין צוּ אַלֶע קְדֻשּׁוֹת", וֶועט דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הֶעלְפְן דוּ וֶועסְט צוּם סוֹף זוֹכֶה זַיין צוּ קְדוּשָׁה.

וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זַ"ל (סוֹטָה מד:) אַזוֹי וִוי חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן, **לְעִנְיַן מִלְחָמָה שֶׁתְּחִלַּת מַפָּלָה נִיסָה, רַחֲמָנָא לִצְלָן**, אַז דוּרְךְ שְׁרֶעק אוּן אַוֶועק לוֹיפְן פַארְלִירְט מֶען דִי מִלְחָמָה, כִּי: **אָנָה מִפָּנֶיךָ אֶבְרָח**, אוּן וִוי אִיז שַׁיָיךְ אַוֶועק צוּ לוֹיפְן פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, **אִם אֶסַּק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה**, אַז אִיךְ וֶועל אַרוֹיפְגֵיין אִין הִימְל - בִּיסְטוּ דָארְט רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, **וְאַצִּיעָה שְׁאוֹל הִנֶּךָּ וְכוּ'** (תְּהִלִּים קל"ט), אַז אִיךְ וֶועל זִיךְ בַּאהַאלְטְן אִין תְּהוֹם - בִּיסְטוּ וַוייטֶער דָארְט רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, **כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל מָקוֹם**, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער גֶעפִינְט זִיךְ אִיבֶּעראַל. **כִּי צְרִיכִין לִהְיוֹת עַקְשָׁן גָּדוֹל בַּעֲבוֹדַת ה'**, מֶען דַארְף זַיין אַ גְרוֹיסֶער עַקְשָׁן וֶוען עֶס קוּמְט צוּ דִינֶען דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, **כַּמְבֹאָר בִּדְבָרֵינוּ עַיֵּן שָׁם** (לִקּוּטֵי תִּנְיָנָא מ"ח).

דָא לֵייגְט דֶער רֶבִּי צוּ אַ ווִיכְטִיגֶע זַאךְ

וּכְשֶׁיִּזְכֶּה לִבְלִי לְהַפִּיל אֶת חֲבֵרוֹ, וֶוען אַ מֶענְטְשׁ אִיז זוֹכֶה צוּ מְחַזֵק זַיין אַ חַבֵר עֶר זָאל נִישְׁט פַאלְן, **אַף-עַל-פִּי שֶׁיֵּדַע בְּעַצְמוֹ שֶׁהוּא רָחוֹק מֵעֲבוֹדָתוֹ**, אַפִילוּ דֶער מֶענְטְשׁ אִיז נָאךְ וַוייט פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, **אַדְּרַבָּא יְחַזְקוֹ בְּכָל מִינֵי הִתְחַזְּקוּת, וִיחַיֵּהוּ וִישִׁיבֵהוּ בְּכָל מִינֵי דִּבּוּרִים הַמְּשִׁיבִין אֶת הַנֶּפֶשׁ וְכוּ'**, אִיז עֶר אִים מְחַזֵק מִיט שֵׁיינֶע דִיבּוּרִים עֶר זָאל זִיךְ שְׁטַארְקְן אוּן נִישְׁט אוֹיפְגֶעבְּן, **עַל-יְדֵי-זֶה יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁאַחַר-כָּךְ יִזְכֶּה גַּם הוּא לַחֲזֹר וְלָשׁוּב לַעֲבוֹדַת ה'** עַל-יְדֵי-זֶה, דָאס אַלֵיינְס וֶועט שׁוֹין מַאכְן אַז עֶר זָאל

אויךְ וֶוערְן אַן עֶרְלִיכֶער אִיד.

אַזוֹי וִוי דֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א׳, סִימָן קפד), וֶוען מֶען רֶעדְט צוּ אַ צְוֵוייטְן דִּבּוּרֵי הִתְחַזְּקוּת – וֶוערְט אַן אוֹר יָשָׁר אוּן אַן אוֹר חוֹזֵר; דָאס הֵייסְט אַז אַפִילוּ עֶס גֵייט נִישְׁט אַרַיין אִין יֶענֶעמְ׳ס אוֹיעֶר, דָאךְ וֶוערְט אַן אוֹר חוֹזֵר אוּן דֶער מֶענְטְשׁ אַלֵיינְס וֶוערְט שְׁטַארְק מְחוּזָּק.

אַלֶע צַדִּיקִים זֶענֶען דָאס אַרִיבֶּער

הָאט דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א גֶעזָאגְט: מֶען זֶעט אִין ׳גַשְׁמִיּוּת׳ אַז אַ מֶענְטְשׁ אִיז זִיךְ נִישְׁט אַזוֹי שְׁנֶעל מְיַיאֵשׁ, אַפִילוּ אַ מֶענְטְשׁ הָאט פְּרוּבִּירְט אֵיין מָאל צוּ מַאכְן אַ גֶעשֶׁעפְט אוּן עֶס אִיז נִישְׁט גֶעגַאנְגֶען, וֶועט עֶר זוּכְן צוּ מַאכְן אַ צְוֵוייטֶע סָארְט גֶעשֶׁעפְט, אָבֶּער וֶוען עֶס קוּמְט צוּ ׳רוּחָנִיּוּת׳ - טְרַאכְט דֶער מֶענְטְשׁ: ׳נֶע, עֶס אִיז נִישְׁט פַאר מִיר, עֶס אִיז נָאר גֶעמַאכְט פַאר דִי חָשׁוּבְ׳עֶ אִידְן...׳ פַארְוָואס זָאלְסְטוּ דָאס זָאגְן?! קֶענְסְט אוֹיךְ זוֹכֶה זַיין, בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוּן בֶּענְק צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, דֶער רֶבִּי הָאט בְּפֵירוּשׁ גֶעזָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק ב׳, סִימָן מח): "וְכָל הַנַּ"ל", אוּן אַלֶעס וָואס מִיר הָאבְּן פְרִיעֶר דֶערְמַאנְט, "עָבַר עַל כָּל הַצַּדִּיקִים", אִיז אַרִיבֶּער אוֹיף אַלֶע צַדִּיקִים; אַלֶע צַדִּיקִים הָאבְּן גֶעשְׁפִּירְט אִין אָנְהֵייבּ וִוי מֶען דַארְף זַיי נִישְׁט, מֶען הֶערְט זַיי נִישְׁט אוֹיס, אוּן עֶס גֵייט זַיי נִישְׁט, וְוִיפִיל מָאל זַיי הָאבְּן זִיךְ מְקַבֵּל גֶעוֶוען אַ גוּטֶע קַבָּלָה אִיז עֶס נִישְׁט גֶעגַאנְגֶען, "כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ מִפִּיהֶם בְּפֵרוּשׁ", אַזוֹי וִוי מִיר הָאבְּן גֶעהֶערְט פוּן זַיי אַלֵיינְס, "שֶׁנִּדְמֶה לָהֶם", אַז עֶס הָאט זִיךְ זַיי גֶעדַאכְט, "שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵין מִסְתַּכֵּל וּפוֹנֶה אֲלֵיהֶם כְּלָל", אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער קוּקְט נִישְׁט אוֹיף זַיי אוּן דַארְף זַיי נִישְׁט, "מֵחֲמַת שֶׁרָאוּ", וֶוען זַיי הָאבְּן גֶעזֶען, "שֶׁזֶּה זְמַן רַב", אַז נָאךְ אַזַא לַאנְגֶע צַייט, "שֶׁהֵם מְבַקְשִׁים", וָואס זַיי בֶּעטְן, "וִיגֵעִים", אוּן פְּלָאגְן זִיךְ, "וְעוֹשִׂים וְעוֹבְדִים עֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ", אוּן טוּעֶן עֲבוֹדַת הַשֵּׁם, "וַעֲדַיִן הֵם רְחוֹקִים מְאֹד מְאֹד", זֶענֶען זַיי נָאכְאַלְץ זֵייעֶר וַוייט, "וְאִלּוּ לֹא הָיוּ מְחַזְּקִים עַצְמָן מְאֹד", אוּן וֶוען זַיי וָואלְטְן זִיךְ נִישְׁט גֶעשְׁטַארְקְט, "לִבְלִי לְהִסְתַּכֵּל עַל זֶה", נִישְׁט צוּ קוּקְן אוֹיף דִי אַלֶע זַאכְן, "הָיוּ נִשְׁאָרִים בִּמְקוֹמָם הָרִאשׁוֹן", וָואלְטְן זַיי גֶעבְּלִיבְּן וִוי בַּיים אָנְהוֹיבּ, "וְלֹא הָיוּ זוֹכִים לְמַה שֶּׁזָּכוּ", אוּן זַיי וָואלְטְן נִישְׁט זוֹכֶה גֶעוֶוען צוּ וֶוערְן צַדִּיקִים.

רֶבִּי נָתָן הָאט אַמָאל גֶעשְׁמוּעֶסְט מִיט אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ דִיבּוּרֵי הִתְחַזְּקוּת, עֶר הָאט זַיי מְחַזֵּק גֶעוֶוען זַיי זָאלְן זִיךְ

דֶערְהאלְטְן מִיט אַלֶע כּוֹחוֹת אֲפִילוּ עֶס גֵייט נִישְׁט ווִי מֶען ווִיל וְכוּ׳; אִינְמִיטְן הָאט זִיךְ רֶבִּי נָתָן צוּפֵייעֶרְט אוּן גֶעזָאגְט: ״פַּארְוָואס אִיז רֶבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי גֶעוֶוען רֶבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי? וַוייל עֶר הָאט גֶעהַאט דִי מָאס הִתְחַזְקוּת! פַּארְוָואס אִיז דֶער אֲרִ״י הַקָּדוֹשׁ גֶעוֶוען דֶער אֲרִ״י הַקָּדוֹשׁ? וַוייל עֶר הָאט גֶעהַאט דִי מָאס הִתְחַזְקוּת! פַּארְוָואס אִיז דֶער בַּעַל שֵׁם טוֹב הַקָּדוֹשׁ גֶעוֶוען דֶער בַּעַל שֵׁם טוֹב הַקָּדוֹשׁ? וַוייל עֶר הָאט גֶעהַאט דִי מָאס הִתְחַזְקוּת! פַּארְוָואס אִיז דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי גֶעוֶוען דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי? וַוייל עֶר הָאט גֶעהַאט דִי מָאס הִתְחַזְקוּת! אוּן פַּארְוָואס בִּין אִיךְ וָואס אִיךְ בִּין? וַוייל אִיךְ הָאבּ דִי מָאס הִתְחַזְקוּת!״ זֶעט מֶען פוּן דֶעם אַז דֶער עִיקָר אִיז ׳זִיךְ דֶערְהַאלְטְן׳, נִישְׁט וֶוערְן דֶערְשְׁרָאקְן פוּן גָארְנִישְׁט, וַוייל אוֹיף אַלֶע צַדִּיקִים אִיז אִיבֶּער גֶעגַאנְגֶען וָואס אִיז אִיבֶּער גֶעגַאנְגֶען, אוּן נָאר וַוייל זֵיי הָאבְּן זִיךְ דֶערְהַאלְטְן זֶענֶען זֵיי צוּגֶעקוּמֶען צוּ זֵייעֶרֶע מַדְרֵיגוֹת.

וֶוער אִיז דֶער גֶעווִאוּנֶער?

אַ מֶענְטְשׁ מוּז זִיךְ שְׁטַארְקְן, אֲפִילוּ דֶער יֵצֶר הָרָע קוּמְט נָאכְאַמָאל אוּן נָאכְאַמָאל, וֶועל אִיךְ זִיךְ אוֹיפְהֵייבְּן נָאכְאַמָאל אוּן נָאכְאַמָאל. וֶוען צְוֵויי מֶענְטְשְׁן קְרִיגְן זִיךְ, מֶען שְׁלָאגְט זִיךְ אֵיינֶער דֶעם צְווייטְן, וֶוער אִיז דֶער גֶעווִאוּנֶער? דֶער וָואס גֶעבְּט דֶעם לֶעצְטְן פַּאטְשׁ; אַז אִיךְ הָאבּ גֶעכַאפְּט אַ פַּאטְשׁ פוּנֶעם יֵצֶר הָרָע, עֶס אִיז אִים גֶעלוּנְגֶען מִיךְ אַרָאפּ צוּ וַוארְפְן, אִיךְ הָאבּ פּוֹגֵם וָואס אִיךְ הָאבּ פּוֹגֵם גֶעוֶוען, אִיךְ בִּין דוּרְכְגֶעפַאלְן וואוּ אִיךְ בִּין דוּרְכְגֶעפַאלְן, וֶועל אִיךְ אִים צוּרִיק גֶעבְּן אַ פַּאטְשׁ, אִיךְ וֶועל זִיךְ נָאכְאַמָאל אוֹיפְהֵייבְּן, זָאל זַיין וָואס עֶס זָאל נָאר זַיין.

דֶער רֶבִּי וֶועט אוּנְז מְתַקֵּן זַיין

בִּפְרַט אַז מִיר גְרֵייטְן זִיךְ יֶעצְט מִיטְ׳ן אֵייבֶּערְשְׁטְנְ׳ס הִילְף צוּ פָּארְן צוּם הֵיילִיגְן רֶבִּי׳ן אוֹיף רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וֶועט אוּנְז דֶער רֶבִּי מְתַקֵּן זַיין, אַזוֹי ווִי דֶער רֶבִּי הָאט אוּנְז מַבְטִיחַ גֶעוֶוען אַז רֹאשׁ הַשָּׁנָה קֶען עֶר יֶעדְן אֵיינֶעם הֶעלְפְן, עֶר קֶען אוּנְז אַלֶע מְתַקֵּן זַיין, אֲפִילוּ וֶועם עֶר קֶען נִישְׁט אַ גַאנְץ יָאר מְתַקֵּן זַיין (חַיֵּי מוֹהֲרַ״ן, סִימָן תז).

דֶער עוֹנֶשׁ פוּן גִלְגוּל

מֶענְטְשְׁן פְרֶעגְן: ׳הַיי יָאר פָּארְט מֶען אוֹיךְ אוֹיף רֹאשׁ הַשָּׁנָה קַיין

אוּמַאן?׳ - מֶען קֶען זִיךְ נִישְׁט פָארְשְׁטֶעלְן וָואס עֶס מֵיינְט זַיין בַּיים הֵיילִיגְן רֶבִּינְ׳ס צִיוּן, רֶבִּי נָתָן הָאט גֶעזָאגְט: "דֶער עוֹנֶשׁ פוּן מִגִּלְגּוּל וֶוערְן, דַארְפְן נָאכְאַמָאל אַרָאפְּקוּמֶען אוֹיף דִי וֶועלְט - אִיז זֵייעֶר אַ גְרוֹיסֶער עוֹנֶשׁ, מֶען קֶען זִיךְ נִישְׁט פָארְשְׁטֶעלְן דִי צַעַר אוּן יְסוּרִים וָואס אַ נְשָׁמָה מַאכְט מִיט וֶוען מֶען שִׁיקְט אִיר אַרָאפּ נָאכְאַמָאל אוֹיף דִי וֶועלְט", דֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט (חַיֵּי מוֹהֲרַ"ן, סִימָן תמו) מֶען זָאל זִיךְ עַקְשְׁנְ׳עֶן אוֹיבְן אִין הִימְל בַּיים בֵּית דִין שֶׁל מַעְלָה אוּן זָאגְן: "עֶקְט מִיט מִיר דָא, אִיךְ ווִיל נִישְׁט דֶעם עוֹנֶשׁ פוּן גִלְגּוּל", וֶוען מֶען שְׁטֵייט פַאר׳ן בֵּית דִין שֶׁל מַעְלָה זָאל מֶען זָאגְן פַאר׳ן בֵּית דִין שֶׁל מַעְלָה אַז מֶען אִיז גְרֵייט צוּ נֶעמֶען אוֹיף זִיךְ אַלֶע שְׁטְרָאפְן, אַלֶע גֵיהִנוֹם׳ס - אַבִּי נִישְׁט צוּ דַארְפְן נָאכְאַמָאל אַרָאפּ קוּמֶען בָּזֶה הָעוֹלָם, "מִיט דֶעם אַלֶעם" - הָאט רֶבִּי נָתָן גֶעזָאגְט: "אוֹיבּ מֶען וֶועט מִיר גֶעבְּן דִי מֶעגְלִיכְקֵייט נָאכְאַמָאל צוּ קֶענֶען גֵיין צוּם רֶבִּינְ׳ס צִיוּן וֶועל אִיךְ עֶנְדֶערְשׁ אַרָאפּ קוּמֶען נָאכְאַמָאל אוֹיף דִי וֶועלְט, אַבִּי צוּ זַיין בַּיים הֵיילִיגְן רֶבִּינְ׳ס צִיוּן".

דֶער וֶועג ווִי אַזוֹי מֶען בְּרֶענְגְט אַ גְלִיסְטֶענִישׁ

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק א׳, סִימָן סו): יֶעדֶע גוּטֶע זַאךְ וָואס אַ מֶענְטְשׁ דַארְף טוּן, צוּם בֵּיישְׁפִּיל פָארְן צוּם צַדִּיק, אָדֶער אַנְדֶערֶע גוּטֶע זַאכְן וָואס מֶען דַארְף טוּן, בְּרֶענְגְט מֶען אִים פוּן הִימְל אַ גְלִיסְטֶענִישׁ אַז עֶר זָאל וֶועלְן טוּן דִי זַאךְ, אוּן דִי וֶועג ווִי אַזוֹי מֶען בְּרֶענְגְט אַ גְלִיסְטֶענִישׁ פַאר׳ן מֶענְטְשׁ אִיז דוּרְךְ דֶעם וָואס מֶען הַאלְט אִים אָפּ, מֶען שְׁטֶערְט אִים עֶר זָאל נִישְׁט קֶענֶען טוּן דִי גוּטֶע זַאךְ, דָאס טוּט מֶען פַאר׳ן מֶענְטְשׁ ווַייל מֶען ווִיל עֶר זָאל מֶער אוּן מֶער גְלִיסְטְן צוּ דִי זַאךְ, ווַייל וֶוען מֶען ווִיל עֶפֶּעס טוּן אוּן מֶען קֶען עֶס נִישְׁט טוּן - דָאס מַאכְט אַז מֶען זָאל עֶס נָאךְ מֶער וֶועלְן טוּן.

זֶעט מֶען פוּן דֶעם אַז אוֹיף יֶעדֶע גוּטֶע זַאךְ שִׁיקְט מֶען אוּנְטֶער מְנִיעוֹת, שְׁוֶוערִיקֵייטְן, אִיז דָאךְ זִיכֶער אַז אוֹיף אַזַא הֵיילִיגֶע זַאךְ ווִי קוּמֶען צוּם רֶבִּי׳ן אוֹיף רֹאשׁ הַשָּׁנָה וֶועט אוֹיךְ אוּנְטֶער קוּמֶען שְׁטֶערוּנְגֶען, דַארְף מֶען שׁוֹין מַאכְן אַן הֲכָנָה, מֶען זָאל טַאקֶע אָנְקוּמֶען צוּם רֶבִּי׳ן אוּן דוּרְךְ בְּרֶעכְן אַלֶע מְנִיעוֹת. בֶּעט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם הֶעלְף מִיר אִיךְ זָאל אָנְקוּמֶען קַיין אוּמַאן אוֹיף רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אִיךְ ווִיל זוֹכֶה זַיין צוּ זָאגְן דִי צֶען קַאפִּיטְלֶעךְ תְּהִלִּים בַּיים רֶבִּינְ׳ס צִיוּן, אִיךְ זָאל זִיךְ קֶענֶען אוֹיסְגִיסְן דָאס הַארְץ בַּיים רֶבִּי׳ן, אוּן דֶער רֶבִּי זָאל מִיר מְתַקֵּן זַיין".

טוֹיזְנְט הַתְחָלוֹת אִין אֵיין טָאג

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן מֶען זָאל נִישְׁט אוֹיפְגֶעבְּן, נָאר נָאכְאַמָאל אָנְהֵייבְּן מִיט אַ פְרִישְׁקֵייט. דֶער רֶבִּי הָאט דֶערְצֵיילְט אַז אִין זַיינֶע יוּנְגֶע יָארְן הָאט עֶר גֶעמַאכְט "טוֹיזְנְט הַתְחָלוֹת אִין אֵיין טָאג", הַלְוַאי זָאלְן מִיר כָאטְשׁ אֵיין מָאל אַ טָאג זִיךְ נָאכְאַמָאל בַּאנֵייעֶן, נָאכְאַמָאל אָפְּמַאכְן צוּ וֶועלְן זַיין אַן עֶרְלִיכֶער אִיד, נָאכְאַמָאל וֶועלְן אִינְזִינֶען הָאבְּן דָאס דַאוֶונֶען, נָאכְאַמָאל וֶועלְן הִיטְן דִי אוֹיגְן, אוּן נִישְׁט טְרַאכְטְן ׳נֶע עֶס אִיז נִישְׁט פַאר מִיר׳, - נָאר עֶס אִיז יָא פַאר מִיר! אִיךְ גֵיי נָאכְאַמָאל וֶועלְן זַיין אַ צַדִיק, אִיךְ גֵיי נָאכְאַמָאל זִיךְ נִישְׁט אוֹיפְרֶעגְן, אִיךְ גֵיי נָאכְאַמָאל וֶועלְן, אִיךְ גֵיי נָאכְאַמָאל בֶּענְקֶען דִיךְ צוּ דִינֶען אַפִילוּ עֶס גֵייט מִיר נִישְׁט, וֶועט דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הֶעלְפְן מֶען וֶועט זוֹכֶה זַיין צוּ זַיין גְרוֹיסֶע צַדִיקִים.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן מִיר זָאלְן פָאלְגְן דֶעם רֶבִּי׳ן, וֶועלְן מִיר הָאבְּן אַ שֵׁיינֶע לֶעבְּן, אָמֵן.

כולל היכל הקודש

בנשיאות הראש ישיבה שליט"א

התודה והברכה

לידידינו היקר

ר' מרדכי אהרן היילפרין הי"ו

שנדב סכום הגון לכולל